

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 23. juni 2023
Sagsnummer: 2021-1298
MIM 63-23

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering talepapir fra forelæggelse i FEU om rådsmøde (miljø) den 20. juni 2023.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Henrik Hedeman Olsen

Forelæggelse i FEU om rådsmøde (miljø) d. 20. juni 2023

Møde i Folketingets Europaudvalg den 14. juni 2023 om rådsmøde (miljø) den 20. juni 2023.

(Det talte ord gælder)

Svar

- Jeg vil forelægge dagsordenen for miljørådsmødet den 20. juni. Der er to sager på dagsordenen, hvoraf den ene er til forhandlingsoplæg.
- **Det første Punkt** er Kommissionens **forslag til forordning om naturgenopretning**.
- Punktet er på rådsmødet til generel indstilling. Jeg forelægger punktet til forhandlingsoplæg.
- Naturgenopretningsforordningens overordnede formål er at rette op på tilbagegangen i Europas natur og biodiversitet. Kommissionen foreslår overordnet, at medlemsstaterne skal have iværksat genopretningsforanstaltninger der dækker 20 % af EU's land- og havareal i 2030, og alle EU's økosystemer med behov for genopretning i 2050.
- Med henblik på at nå de overordnede mål, foreslår Kommissionen en række konkrete delmål for medlemsstaternes indsatser i 2030, 2040 og 2050 – fordelt på forskellige økosystemer, naturtyper, levesteder og artsbestande.
- Forslaget skærper også kravene til ikke-forringelse af en lang række naturtyper og levesteder.
- Som et centralt element, skal medlemsstaterne udarbejde nationale naturgenopretningsplaner, der kvantificerer de områder der skal genoprettes og beskriver indsatserne. Den første genopretningsplan skal udarbejdes 2 år efter at forordningen er trådt i kraft, og skal derefter revideres hvert 10. år.

- Der er også en række løbende overvågnings- og rapporteringsforpligtelser, der skal sikre, at medlemsstaterne er på rette kurs.
- For regeringen er det helt centralt, at der tages effektive skridt til at styrke den langsigtede genopretning og bevaring af biodiversiteten. Biodiversiteten er under pres, og vores generation *skal* have løst biodiversitetskrisen, ligesom vi skal løse klimakrisen
- Regeringen hilser det derfor velkomment, at Kommissionen har fremsat forslaget. Vi støtter formålet om en langsigtet forbedring af naturen og biodiversiteten i EU.
- Kommissionens forslag adresserer de væsentlige problemstillinger. Det gælder en styrket indsats for naturen på land og til havs, grønnere byer, genopretning af vandløb, flere bestøvere, og mere biodiversitet i landbrug og i vores skove.
- Det vil bidrage til at sikre og forbedre biodiversiteten og have en positiv værdi for vores samfund. Det kan være i form af renere luft og drikkevand, øget sundhed, sunde bæredygtige fiskebestande og landbrug. Og så vil det også bidrage positivt til klimaindsatsen.
- Forordningen vil også være et væsentligt skridt i EU's efterlevelse af de internationale aftaler på området, herunder Kunming-Montreal aftalen fra Biodiversitetskonventionens COP15.
- Kommissionens forslag er ekstremt ambitiøst. Men jeg skal også være ærlig og sige, at forslaget ikke virker lige gennemtænkt på alle områder. Det forekommer unødigt omkostningstungt. Og det mangler en overordnet balance i forhold til andre nødvendige samfundshensyn, som kan gøre det vanskeligt at realisere.
- Naturgenopretning kan jo ikke stå alene i verden. Vi skal for eksempel også have løst klimakrisen. Biodiversitetskrisen og klimakrisen går hånd i hånd – og det skal løsningerne også gøre. Og det har Kommissionens forslag ikke taget nok højde for.

- Der er således en fare for, at forslaget kan spænde ben for Danmarks og andre EU-landes ambitiøse klimaplaner. Herunder ikke mindst for opskaleringen af vedvarende energi og vores planer om udbygning af havvind i Nordsøen og Østersøen.
- Det er derfor ekstremt vigtigt, at vi finder en løsning, der tilgodeser både biodiversiteten og vores klimaplaner. Det er nødvendigt for at lykkes med den grønne omstilling, og for at bremse opvarmningen af kloden.
- Der er ingen tvivl om, at det er vanskeligt at finde de rette balancer mellem forbedring af naturen og andre nødvendige samfundshensyn. Og det er langt fra kun i Danmark, at vi er opmærksomme på dette. I de andre EU-lande og i Parlamentet er der også heftige debatter om forslaget. Og forhandlingerne i Rådet har været lange og vanskelige.
- I forhandlingerne har regeringen fokuseret på at finde den rette balance mellem biodiversiteten og andre væsentlige samfundshensyn. Vi har arbejdet for mere flexibilitet i forslaget på områder, hvor det er for byrdefuldt og indgribende. Herunder for, at Danmark fortsat kan prioritere væsentlige samfundsmæssige hensyn som vedvarende energi, forsvarsaktiviteter og fødevareproduktion.
- Og vi har arbejdet på at nedbringe forslagets betydelige økonomiske konsekvenser. Samtidig med at vi får en ambitiøs ramme for genopretningen af naturen og biodiversiteten.
- Forhandlingerne er stadigvæk i gang. På nogle områder har formandskabets kompromisforslag bevæget sig i vores retning. Det gælder ikke mindst i forhold til udbygning af havvind. Men som det ser ud nu, vil konsekvenserne af forslaget dog stadig på nogle områder være meget byrdefulde.
- Forhandlingerne har været usædvanligt hårde, og de kommer til at løbe helt frem til Rådsmødet den 20. juni. Om det vil lykkes for formandskabet at lande sagen, er det for tidligt at sige noget om. Fra dansk side arbejder vi selvfølgelig videre helt frem til målstregen.

- Hvis vi når i mål, vil vi få en balanceret og meget ambitiøs regulering, der vil være et stort skridt i kampen for at løse biodiversitetskrisen.
- Jeg vil nu læse regeringens **indstilling til forhandlingsoplæg** op:
- *Det indstilles, at man fra dansk side støtter forslaget, idet der:*
 - *lægges afgørende vægt på et tilfredsstillende resultat for Danmark ud fra en samlet vurdering af imødekommelse af nedenstående vægte.*
 - *lægges stor vægt på, at erhvervsøkonomiske og statsfinansielle omkostninger nedbringes, herunder at administrative omkostninger reduceres, bl.a. ved at gøre kortlægning og tilstandsvurdering så risikobaseret som muligt.*
 - *lægges stor vægt på, at kravet om at undgå forringelse af naturen justeres, f.eks. ved at der indføres en væsentlighedsgrænse for forringelse, at undtagelser til kravet baseres på en generel vurdering frem for konkrete projekter, og kravet kun omfatter områder, som skal genoprettes eller er i god tilstand.*
 - *lægges stor vægt på, at krav til genopretning af havnatur justeres, så målene er i overensstemmelse med relevant EU-regulering og at marine bløde sedimenttyper (gruppe 7) udgår af forslaget.*
 - *lægges stor vægt på, at sikre uændrede muligheder for VE-udbygning, herunder enten ved at VE undtages alle forordningens krav, eller ved tilsvarende løsninger, hvor der indføres tilstrækkeligt fleksible og smidige regler for VE.*
 - *lægges stor vægt på, at undtagelse af arealer medfører en tilsvarende reduktion i det samlede genopretningsmål.*
 - *lægges stor vægt på, at mål for udtag af lavbundsorde nedjusteres.*

- lægges stor vægt på, at biodiversitetsmål for landbrugsøkosystemer frafaldes eller justeres, herunder kulstoflager i dyrkede mineraljorder, sommerfugleindeks og indeks for agerlandsfugle, samt at der er mulighed for finansiering af nye krav via midler under den fælles landbrugs-politik.
- lægges stor vægt på, at opnå enten en generel undtagelse for arealer, der benyttes af Forsvaret eller, at der i forordningen gives mulighed for at gå uden om arealer der benyttes af Forsvaret i den nationale implementering.
- **Punkt 2 på dagsordenen** vedrører Kommissionens **forslag til revideret luftkvalitetsdirektiv**.
- Punktet er på rådsmødet til politisk drøftelse og forelægges til orientering.
- Forslaget udspringer af Kommissionens handlingsplan for nulforurening. Formålet er, at nedbringe luftforureningen til et niveau, der ikke er skadelig for vores sundhed og økosystemer.
- Og der er god grund til handling. Selvom luftkvaliteten er blevet forbedret over de sidste årtier, er luftforurening fortsat den største miljømæssige årsag til for tidlige dødsfald i EU. I Danmark alene er der ca. 4.000 for tidlige dødsfald om året på grund af luftforurening.
- En stor del af luftforureningen i Danmark er grænseoverskridende. Ca. 80 % kommer fra vores nabolande.
- Derfor giver det god mening, at vi forsøger at reducere forureningen samlet på europæisk plan.
- Forslaget til revision af luftkvalitetsdirektivet sænker grænseværdierne markant for en række stoffer. Og det indebærer dermed et stort skridt hen imod WHO's anbefalinger.

- I forslaget stilles også yderligere krav til overvågning. Og i de tilfælde, hvor grænseværdierne ikke kan overholdes, er der nye krav om luftkvalitetsplaner, erstatningsansvar og information til offentligheden.
- Regeringen støtter Kommissionens forslag. Vi støtter ambitionsniveauet, og arbejder hårdt på at det opretholdes.
- Jeg forventer, at der skal tages forhandlingsoplæg senere på året.

---000---

- Afslutningsvis vil jeg benytte lejligheden til at orientere udvalget om **to nye forslag fra Kommissionen**.
- Det ene er en **revision af detergentforordningen**, der omhandler krav til vaske- og rengøringsmidler.
- Revisionen skal øge beskyttelsen af sundhed og miljø, sikre lige markedsvilkår og reducere byrderne for detergentproducenter. Forslaget kom i april, og udvalget vil snart modtage grund- og nærhedsnotat. Jeg forventer at skulle tage forhandlingsoplæg i sagen senere på året eller i starten af næste år.
- Det andet nye forslag er direktivet om **grønne anprisninger**.
- Formålet er at afskaffe hindringer der hæmmer forbrugerne i at træffe miljømæssigt bæredygtige valg. Og der stilles krav til miljømærkeordninger med henblik på at sikre deres gennemsigtighed og troværdighed.
- Direktivet er netop kommet i en dansk sprogversion, og udvalget vil derfor snart modtage et grund- og nærhedsnotat.
- Tak for ordet.